

Eisen mbo-certificaat

Aansturen en coachen van begeleiders praktijkleren

Versie

Versie 2

Code

C0090

Geldig vanaf

01-08-2022

Het mbo-certificaat is verbonden aan beroepsgerichte onderdelen van de kwalificatie:

Praktijkopleider (Crebonr 25801, Niveau 4)

Bijlage bij het kwalificatiedossier:

Praktijkopleider (Gewijzigd 2022) (Crebonr 23320)

1. Algemene informatie

C1: Aansturen en coachen van begeleiders praktijkleren

Indicatie studielast:

500

Beroepsvereisten

Nee

Toelichting

- Indien in een kerntaaktitel tussen haakjes (deels) staat, betekent dit dat uit de kerntaak van de kwalificatie waar het certificaat uit is voortgekomen, een selectie van werkprocessen is gemaakt, maar dat de kerntaaktitel gehandhaafd blijft.

- Indien in een kerntaak (en in de onderliggende werkprocessen) wordt gesproken van een beginnend beroepsbeoefenaar of een specifieke beroepsbeoefenaar, dient 'certificaathouder' te worden gelezen.

Beschrijving

De certificaathouder leert binnen dit scholingstraject begeleiders van het praktijkleren instructie te geven over de coaching-, beoordelings- en begeleidingsmethodieken en hen aan te sturen. Zij leert hen te coachen in hun begeleidingsvaardigheid, leert hen te stimuleren om op-maat begeleiding te bieden en geeft hen handvatten dit toe te passen.

Scholingsbehoefte/Landelijke herkenbaarheid

In de sector zorg en welzijn zijn er vele acties gaande om de begeleidingscapaciteit te vergroten, om de instroom van nieuwe medewerkers in deze sector op te vangen. Door de hoge druk op de zorg en welzijn en de hoge instroom van nieuwe medewerkers is het nodig om zelfs betrekkelijk nieuwe medewerkers begeleider te maken. De scholingsbehoefte is om deze beginnende begeleiders van het praktijkleren te begeleiden en deskundiger te maken. Dankzij deze scholing kunnen de certificaathouders de (beginnende) begeleiders praktijkleren instrueren, adviseren, coachen en is de kwaliteit van de begeleiding in leertrajecten van (nieuwe) medewerker en stagiaires mede geborgd. De noodzaak van het begeleiden van de (startende) begeleiders praktijkleren door de toestroom nieuwe medewerkers en het leren in de praktijk speelt sectoroverschrijdend. De scholing is daarom ook inzetbaar in andere sectoren.

Zelfstandige betekenis

Na het volgen van het scholingstraject aansturen en coachen van de begeleiders praktijkleren, is de certificaathouder breder inzetbaar binnen de eigen beroepencontext. Deze is organisatiebreed inzetbaar rondom het verbeteren van de begeleidingsvaardigheden van de begeleiders praktijkleren en de matching tussen begeleider praktijkleren en de (nieuwe) medewerker of stagiair. In sommige gevallen is deze overstijgend inzetbaar in verwante beroepscontexten.

Doelgroep

Het scholingstraject is gericht op werkzoekenden in de verwante beroepscontext en werkenden met minimaal een mbo-diploma op niveau 3, die ruime ervaring hebben in het begeleiden en beoordelen van (nieuwe) medewerkers en stagiaires.

Onderdeel van kwalificatie

Praktijkopleider (Gewijzigd 2022)
Praktijkopleider 25801

2. Inhoud eisen mbo-certificaat

Kerntaak kwalificatie	Kerntaak certificaat
Instrueren en begeleiden van werkbegeleiders , B1-K3	Instrueren en begeleiden van werkbegeleiders , C1-K1
Werkprocessen kwalificatie	Werkprocessen certificaat
Bevordert een op-maat werkbegeleiding , B1-K3-W1	Bevordert een op-maat werkbegeleiding , C1-K1-W1
Instrueert werkbegeleiders in begeleidings- en beoordelingsmethodieken , B1-K3-W2	Instrueert werkbegeleiders in begeleidings- en beoordelingsmethodieken , C1-K1-W2
Coacht werkbegeleiders , B1-K3-W3	Coacht werkbegeleiders , C1-K1-W3

3. Uitwerking

C1-K1: Instrueren en begeleiden van werkbegeleiders

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft verschillende soorten werkzaamheden; zowel aansturend als uitvoerend. Hij/zij creëert de juiste voorwaarden, zodat de werkbegeleiders zich kunnen richten op de begeleiding van studenten op de werkplek. Hij/zij vervult diverse rollen voor de werkplekbegeleiders, bijvoorbeeld: coach, begeleider, vraagbaak en probleemoplosser, en zorgt dat de werkbegeleiders actuele kennis en vaardigheden hebben om studenten te begeleiden. De werkzaamheden van een beginnend beroepsbeoefenaar zijn wisselend van aard en nooit standaard. De beginnend beroepsbeoefenaar moet creatief en oplossingsgericht kunnen denken en handelen om passende oplossingen te vinden voor eventuele problemen die zich voordoen in de praktijkbegeleiding. De werkzaamheden vragen kennis en vaardigheden op het gebied van instructie geven, begeleiden en coachen van werkplekbegeleiders, in combinatie met kennis van leren en toetsen in de beroepspraktijk. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft (specialistische) kennis nodig van zaken zoals motivatietechnieken, leermethoden, individuele coaching en teamcoaching.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het scheppen van randvoorwaarden zodat werkbegeleiders hun bpv-taken kunnen uitvoeren. Onder die verantwoordelijkheid valt ook het instrueren, begeleiden en coachen van werkbegeleiders en het bevorderen van begeleiding op maat.

Vakkennis en vaardigheden

De certificaathouder heeft:

- heeft basiskennis van coachingmethoden voor praktijkleren
- heeft basiskennis van leer- en gedragsproblemen
- heeft kennis van coaching van teams
- heeft kennis van de rechten en plichten van leerbedrijf, individu en onderwijsinstelling
- heeft kennis van didactische principes
- heeft kennis van leerstijlen, leervoorkeuren en leerbehoeften
- heeft kennis van motivatietheorieën
- heeft kennis van niveaus, leerwegen, leertrajecten en doelgroepen in het mbo
- heeft kennis van online leren en beoordelen in de bpv
- heeft specialistische kennis van begeleidingsmethoden
- heeft specialistische kennis van beoordelen en examineren in de beroepspraktijk
- heeft specialistische kennis van methoden van leren in de beroepspraktijk/werkplekleren
- kan afwijkingen in de voortgang van leertrajecten in de bpv signaleren
- kan begeleidingsvaardigheden toepassen
- kan beoordelingsstechnieken en – instrumenten toepassen tijdens het leerproces van studenten en werkbegeleiders
- kan coachingsvaardigheden toepassen
- kan een bijdrage leveren aan een stimulerende leeromgeving
- kan feedbackvaardigheden toepassen bij het bespreken van handelen
- kan het handelen afstemmen op culturele achtergronden van gesprekspartners
- kan motivatietechnieken toepassen om studenten en werkbegeleiders te stimuleren tot handelen
- kan observatievaardigheden toepassen bij het beoordelen van prestaties
- kan sociale en communicatieve vaardigheden toepassen in het werk
- kan werken volgens het bpv-beleid, – procedures en - voorschriften van het leerbedrijf

C1-K 1-W1: Bevordert een op-maat werkbegeleiding

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt werkbegeleiders bij het geven van werkbegeleiding op maat. Daarvoor houdt hij/zij werkbegeleiders op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van (online) leren en toetsen in de beroepspraktijk, (nieuwe) opleidingen, ontwikkelingen in het beroep en de functie en inhoud van het kwalificatiedossier (weten wat studenten moeten kunnen en kennen). Hij/zij maakt werkbegeleiders deskundig in het bieden van een op de student gerichte begeleiding die recht doet aan zowel de eisen van de opleiding als aan de persoonlijke leervragen van de student. Hij/zij bespreekt samen met werkbegeleiders hun wijze van begeleiding en geeft constructieve feedback. Indien nodig past hij/zij de communicatie aan om bij de kennis en situatie van de betrokkene aan te sluiten.

Resultaat

C1-K 1-W1: Bevordert een op-maat werkbegeleiding

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de werkbegeleiders informatie en feedback gegeven ten behoeve van een goede aansluiting van de werkbegeleiding bij de leervragen van de student en actuele eisen vanuit de opleiding.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- informeert werkbegeleiders op heldere wijze;
- draagt eigen kennis en expertise in begrijpelijke taal over;
- geeft duidelijke tips en instructies;
- geeft goed onderbouwde alternatieven;
- geeft constructieve feedback en hanteert daarbij feedbackregels;
- controleert of de ontvanger de tips en instructies heeft begrepen;
- stelt zich richting betrokkenen uitnodigend op voor het stellen van vragen;
- is geduldig richting de betrokkene wanneer de betrokkene de tips en instructies niet heeft begrepen.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen

C1-K 1-W2: Instrueert werkbegeleiders in begeleidings- en beoordelingsmethodieken

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft werkbegeleiders regelmatig instructies over (nieuwe) methodieken, vaardigheden of kennis over het begeleiden en beoordelen van studenten in de beroepscontext van het leerbedrijf. Hij/zij geeft bijvoorbeeld informatie over het toepassen van hulpmiddelen, (beoordelings)instrumenten, handboeken en formele documenten voor de bpv. De beginnend beroepsbeoefenaar inspireert en vervult een voorbeeldfunctie. Hij/zij houdt een dossier bij waarin hij/zij ervaringen vastlegt voor toekomstig gebruik.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de werkbegeleiders instructies over het toepassen van (nieuwe) kennis, vaardigheden, methoden en instrumenten voor het begeleiden en beoordelen van studenten in de beroepscontext.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- verwoordt instructies duidelijk en in een voor de werkbegeleider begrijpelijke taal;
- draagt eigen expertise helder en begrijpelijk over;
- heeft een enthousiaste uitstraling;
- legt ervaringen zorgvuldig en overzichtelijk vast;
- geeft op constructieve wijze feedback;
- controleert of de ontvanger de tips en instructies heeft begrepen;
- stelt zich richting betrokkenen geduldig en uitnodigend op voor het stellen van vragen;
- past communicatie aan indien nodig om bij de kennis en situatie van de betrokkene aan te sluiten.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Presenteren, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen

C1-K 1-W3: Coacht werkbegeleiders

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar coacht de werkbegeleiders in de begeleiding en beoordeling van studenten. Daarvoor voert hij/zij begeleidingsgesprekken over diens taakuitvoering. Daarin bevraagt hij/zij werkbegeleiders over hun zienswijze, aanpak en verwachtingen om hun manier van begeleiden te begrijpen. Hij/zij geeft coaching op maat, dus een die is afgestemd op wensen, behoeften en beginsituatie van werkbegeleiders. Hij/zij ondersteunt de werkbegeleiders in het kiezen en aanbieden van de juiste leersituatie voor het uitvoeren van de opdrachten, passend bij de individuele student. Hij/zij laat werkbegeleiders reflecteren op hun manier van begeleiden en beoordelen en stimuleert de begeleidingsvaardigheden van werkbegeleiders door het geven van adviezen en feedback.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft met passende coaching de professionele ontwikkeling van werkbegeleiders bevorderd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- handelt uitnodigend tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen;
- past de coaching aan op de leervoorkeur en leerstijl van de werkbegeleider;
- staat open voor de leerpunten en wensen van de werkbegeleider;
- geeft op constructieve wijze feedback;
- geeft heldere instructies;
- reageert adequaat op non-verbale signalen en uitingen.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen